

skega na Štajerskem ter freudenthalskega in pletrskega na Kranjskem iz let 1415. in 1483. V obeh teh pogodbah si prideva štajersko-kartuzjanska provincija, obsegajoča samostane: Zajc, Jurjev kloster, Freudenthal in Pletrije skupni naziv: »Provincia Sclavonia (Slavonia)«.

Peter pl. Radics.

Národopisný Sborník českoslovanský. Vydává národopisná společnost českoslovanská a národopisné museum českoslovanské. Svazek šestý, sešit 1—2. V tem bogato založenem, 229 strani broječem zvezku utegne marsikoga zanimati razprava o moravskih »Valahih«; navedeno je več slučajev, kako dobe tekom stoletij mesta in kraji nova imena. — Dr. Karel Kadlec obširno kritikuje novo teorijo dr. Jana Peiskerja o slovanski zadruzi, ki jo je le-ta objavil v četrtem zvezku »Národopisnega Zbornika«; Peisker ima zadruzo za izobrazbo poznih razmer in misli, da je pri Slovanih nastala pod tujim vplivom, pod vplivom davčnega sistema rimsko-bizantinskega — pri Jugoslovanih za turškega robstva; Kadlec je pristaš starega mnenja, da je zadruza starodavna slovanska institucija. — Urednik Polívka je zbral dolgo vrsto variant »o zlatem ptičku in dveh ubogih dečkih« ter navaja tudi iz »Kresa« 1885, 249 slovensko povest o ptiču, ki ima pod perjem zapisano: »Kdor ima glavo tega ptiča, bo kralj; kdor srce, najde vsako noč pod glavo 100 tolarjev«. Polívka misli, da je pravljica doma v Perziji. »Kar se tiče slovanskih verzij, prepričujemo se zopet, kar smo že tolikokrat spoznali in poudarili, da so balkanske verzije sorodne vzhodnim, zapadnoazijskim in severnoafriškimi tradicijam, da so tudi ruske deloma v zvezi z balkanskimi, deloma s centralno- in severnoazijskimi. Verzije pa zapadnoslovanske, severne in južne, spadajo h krogu srednje- in zapadnoevropskemu; ta vpliv zapadnoevropski sega deloma tudi k Srbom.« —

F. J.

»Lud«, organ towarzystwa ludoznawczego we Lwowie. Letos sta že izšla dva obsežna sešitka tega poljskega folkloristovskega lista. Zanimiva je daljša razprava Jana Witorta o »Filozofiji prvotni (animizmu)«, ki je razporejena na oba zvezka. Kako prvotni človek goji kult živali in rastlin, kako si oživlja vso prirodo, kaj misli o svoji duši, to je predmet razpravi; prvotni človek ima izraze za posamezne vrste rastlin in živali, ali splošnih pojmov »žival«, »drevo« ne pozna. — V drugi številki bo ljubitelje slavnega Mickiewicza zanimalo naznanilo Kallenbachove knjige »Tło obrzędów, Dziadów«, Lwow 1899. »Dziady« (= dedi) se imenujejo obredi na čast rajnikom, a so dandanašnji na Poljskem izvečine že pozabljeni; zelo navadni pa so še bili v Mickiewiczovih časih; zato je enemu umotvoru tega pesnika naslov »Dziady«, ki ima po takem svoj pomen tudi za folklorista. Ideja Mickiewiczovih »Dziadów« je: Vera v vpliv nevidnega sveta duhov na sfere misli in dejanj človeških. —

F. J.

Corrigendum. V aprilskem zvezku mora na str. 201. v 3. verzu prve Zupančičeve pesmi stati azurju (ne: lazurju).

